

Het verhaal van een kat

Laura Agustí

Het verhaal van een kat

Vertaald uit het Spaans door Joep Harmsen

MEULENHOF

ISBN 978-90-290-9738-3
ISBN 978-94-023-2034-3 (e-book)
NUR 320

Oorspronkelijke titel: *Historia de un gato*
Omslagontwerp: Pinta Grafische Producties
Illustraties: Laura Agustí
Zetwerk: Mat-zet bv, Huizen

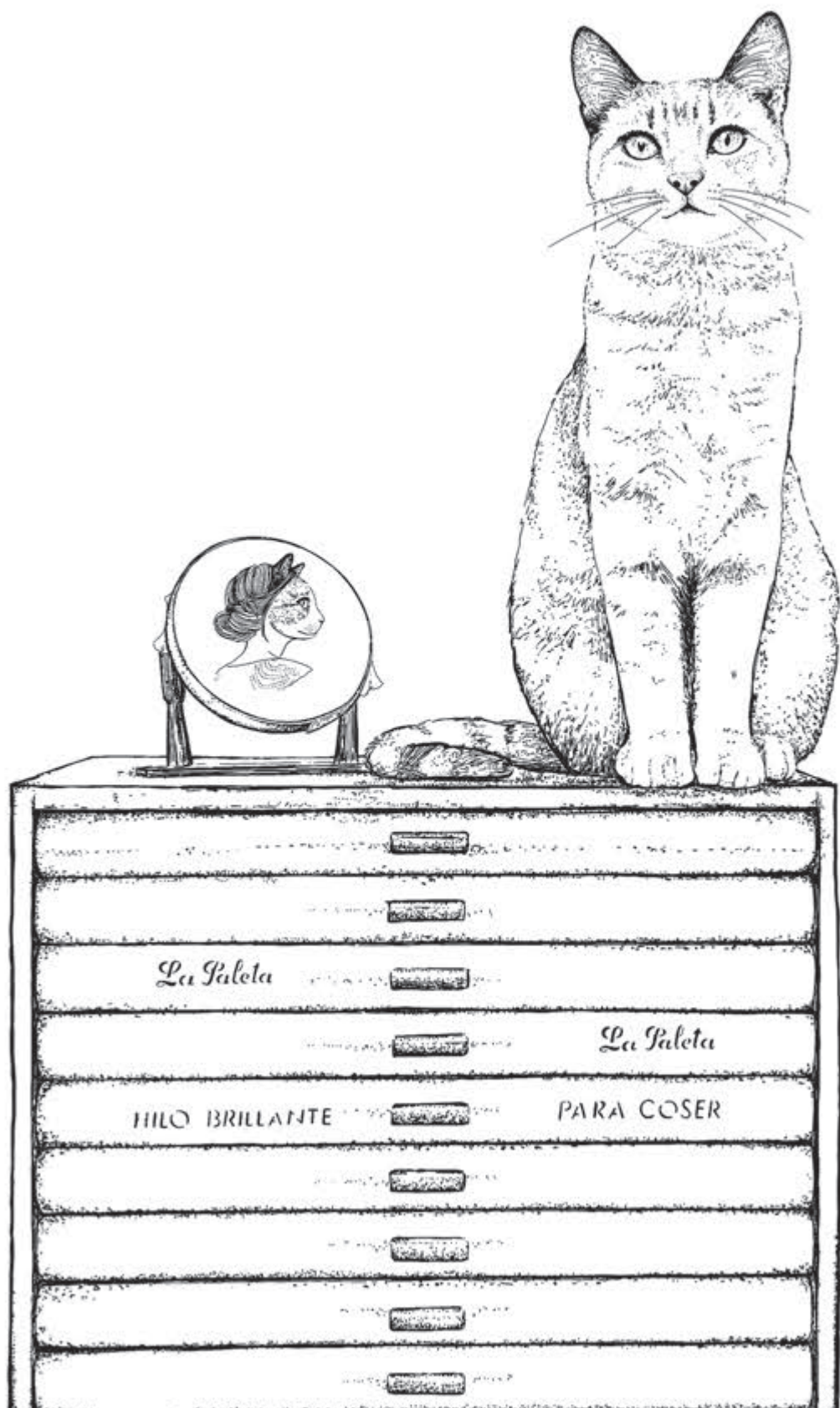
© 2022 Laura Agustí en Penguin Random House Grupo Editorial, S.A.U., Barcelona
© 2023 Nederlandse vertaling Joep Harmsen en Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam

De uitgever heeft ernaar gestreefd alle rechten van derden te regelen volgens de wettelijke bepalingen.
Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden,
kunnen contact opnemen met Meulenhoff Boekeryj bv, Amsterdam.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie,
internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Martina

La Paleta

La Paleta

HILO BRILLANTE

PARA COSER

Ik heb altijd een hekel gehad aan iemand een label opplakken, je wordt erdoor klein gehouden, heb ik het gevoel, het lijkt alsof je van het ene op het andere moment in een van de vele kleine lades van die oude kasten van de fourniturenwinkel wordt gestopt die ik toen ik kind was na schooltijd met mijn moeder en zusje bezocht. Knopen die perfect zijn gesorteerd op vorm, grootte en materiaal. Gekleurde klosjes die braaf op een rij liggen waarvoor onmiddellijk de volgende in de plaats komt zodra je er een uitpakt. Tot op de dag van vandaag geeft het mij een waar genot om met mijn vingers langs de rolletjes te gaan die gesorteerd liggen op kleurspectrum, -tint en -toon. Maar met mensen is het anders. Als iemand merkt dat ik van dieren houd, is de terugkerende vraag of ik ‘meer een katten- of een hondenmens’ ben, en ik, getraind als ik ben, antwoord dan meestal dat ik honden geweldig vind, maar dat ik al zo lang ik me kan herinneren een kattenmens ben. Ik heb een passie voor katten en het zou onmogelijk zijn te berekenen hoeveel ik er in al die jaren heb getekend, gefotografeerd en geschilderd.

Ik verlies het besef van tijd als ik een spinnende kat op schoot heb. Ik ben gefascineerd door de zorgeloze houding die katten hebben ten opzichte van alles, en ook door de aangeboren elegantie waarmee ze bewegen, die staat van constante, altijd soevereine alertheid, zich ervan bewust dat ze alles onder controle hebben.

Mijn hele leven heb ik katten om me heen gehad en ik draag ze zelfs bij me op mijn huid. Als ik reis, duurt het niet lang voordat mijn blik naar een kat getrokken wordt, alsof ik een radar heb. Waar ik ook kijk, ik vind ze altijd, zittend op een vensterbank, schurend met hun rug tegen een warme stenen muur, hun pootjes likkend onder een auto of de wereld overziend van boven op een dak. Ik heb het gevoel dat ze mij ook opzoeken, of dat zou ik graag geloven. Mensen die veel van dieren houden, hebben de neiging de schoonheid in elk exemplaar te zien en vinden het moeilijk om door het leven te gaan zonder aan hen te denken.

*Het huis van opa en oma,
aan de rand van het dorp.*

Valdealgorfa

Gewest: Bajo Aragón
Provincie: Teruel
Hoogte: 510 m
Oppervlakte: 46,75 km²
Inwoners: 685
Bevolkingsdichtheid: 14,56 inw./km²
Coördinaten: 40°59'27"NB 0°02'07"WL
40.990833 – 0,0351437

De weg naar de bus die ons naar een nonnenschool in Alcañiz bracht. 's Winters was het altijd erg koud en winderig.

Ik groeide op met mijn zusje Marina, die twee jaar jonger is dan ik, mijn moeder Fina en haar ouders, Carmen en Mariano, aan de rand van een klein dorpje in Teruel. We woonden in het huis van opa en oma, een oud huis, met dikke stenen muren en donkere houten balken, waar het knetteren van het haardvuur en het kraken van de vloer als je eroverheen liep onveranderlijke geluiden waren. In feite waren het vertrouwde geluiden, dit was een huis met vele levens dat ook vele dieren heeft zien komen en gaan. Een of twee keer per maand bracht onze buurvrouw Pascuala door haar grootgebrachte konijnen langs die op mysterieuze wijze de volgende ochtend verdwenen waren. Ze belandden in de braadpan nadat opa ze een kopje kleiner had gemaakt. Het kostte ons jaren om de onverklaarbare verdwijning van onze speelkameraadjes van de vorige dag in verband te brengen met dat wat we op ons bord kregen.

*In mijn vorige boek, *Gatos en la cabeza* (Een hoofd vol katten'), leg ik het recept uit.*

*We gaven ze namen, maar
het was onmogelijk om ze
uit elkaar te houden.*

We hadden ooit een familie egels die opa had gevonden op een dak dat hij aan het renoveren was en die hij meebracht naar huis. Een andere keer kwam een buurman aanzetten met een enorme schildpad die een hele dag, tussen de verse slabladeren, in de badkuip doorbracht totdat we hem terugbrachten naar het moeras waaruit ze hem hadden weggegrist. Door de jaren heen hebben we zes parkieten gehad, en allemaal zijn ze vrijgelaten door Marina, die het niet kon aanzien dat ze in een kooitje zaten. Dat heeft ze van mijn moeder geleerd, die op dezelfde manier met dieren in gevangenschap omging en niet aarzelde om ze, ongeacht de soort, vrij te laten wanneer ze er een van iemand cadeau kreeg. We hebben thuis nooit hamsters gehad, ook al hadden we dat graag gewild, omdat oma een knaagdierenfobie had. Maar er was nooit een gebrek aan zijderupsen en in de zomer verzamelden we stevast moerbeibladeren om ze te voeden. Ik vond ze ontzettend walgelig; Marina genoot daarentegen zo van hun gezelschap dat ze het leuk vond om ze op haar arm mee te nemen voor een wandeling.

Vanaf dit balkon praatten we altijd met ons vriendinnetje Raquel.

Zwart gat.
Hieruit kwam altijd
veel koude lucht.

Ons eerste krijtbord was deze straat.
Hier tekenden we plattegronden van
huizen, fietsparcoursen, vakken voor
touwtejspringen

Op deze trap speelden
we met onze poppen.

Ook was het de plek
waar we ons vermaakten
met pannetjes uit de
keuken.

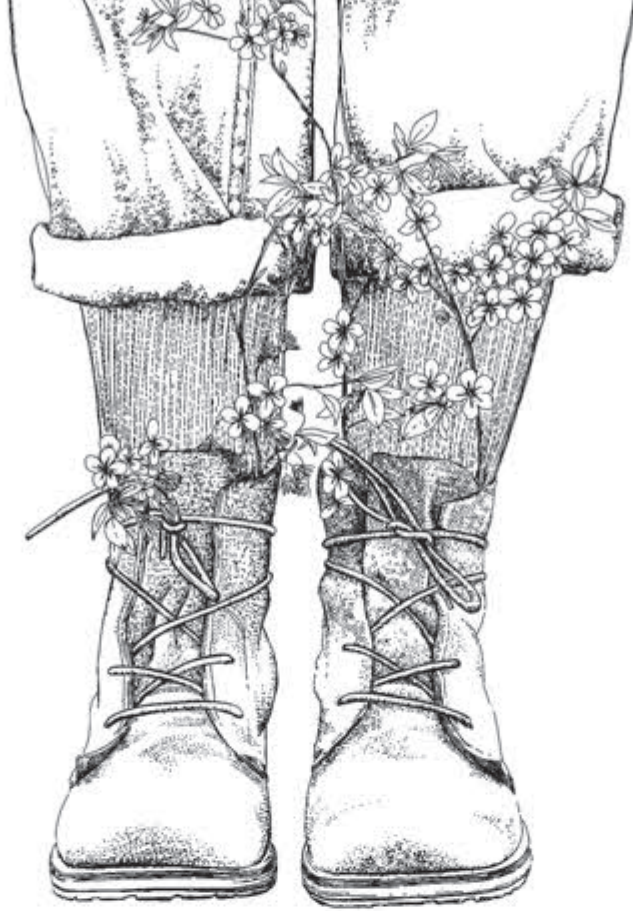
Toen we in het dorp kwamen wonen, was ik zeven. We hadden net een scheiding en een paar moeilijke jaren achter de rug, en dat huis en opa en oma waren een warme, veilige haven tegenover een wereld van volwassenen die we niet begrepen. Daar was ook Lobito, een *pastor de chira*, een herdershond met een lange, donkere vacht met koperkleurige accenten die bij tante Lourdes thuis was komen aanlopen. Omdat zij al een teefje hadden, brachten ze hem naar opa en oma. Lobito was onze vriend, beschermer en waakhond, en hij liep elke ochtend als we naar school gingen mee naar de bushalte. Hij lette altijd op ons toen we klein waren.

Oma kookte elke dag een stoofpotje voor hem waar ze restjes van ons eten bijdeed, en als er soms per ongeluk een erwt in viel, was Lobito in staat om alles op te eten behalve dat kleine groene bolletje, wat niet alleen bewees dat hij over een zeer verfijnd smaakgevoel beschikte, maar ook dat hij manieren had.

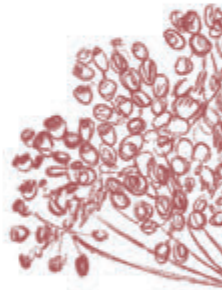
We konden hem urenlang aaien. We kamden zijn haar met de kleine borsteltjes van onze poppen en knoopten strikken aan zijn staart, en zo ging hij dan helemaal opgedirkt mee op onze avonturen in het veld. Thuis lieten ze ons onder zijn hoede gerust alleen: het leek soms wel of hij onze babysitter was.

Een pastor de chira is een hond die van oorsprong uit de Aragonese bergen komt. Zijn naam komt uit de lokale taal, het fabla, en betekent 'hond die de kudde terugbrengt'.

Met kerst kregen we een keer een dierenencyclopedie, en het boek fascineerde ons zo dat we elke dag uren naar de illustraties keken, tot in het kleinste detail. Marina, die een wonderbaarlijk geheugen heeft, nam feitjes in zich op die ik vaak niet eens opmerkte en paste de nieuwverworven kennis vervolgens toe op haar expedities in de natuur. Ze hield ervan om alle insecten die ze onderweg tegenkwam te observeren en ze te analyseren en te classificeren aan de hand van wat ze in de encyclopedie had geleerd. Soms ging ik met haar mee, maar dat eindigde altijd in ruzie omdat ik haar moest volgen over woeste en onbegaanbare paden en ik dan uiteindelijk met mijn sokken vol stekels en mijn benen vol krassen en insecten- en vlooienbeten achterbleef. Marina kon het niet laten om de kortste weg midden door het veld te nemen, en dat bleef niet zonder gevolgen.

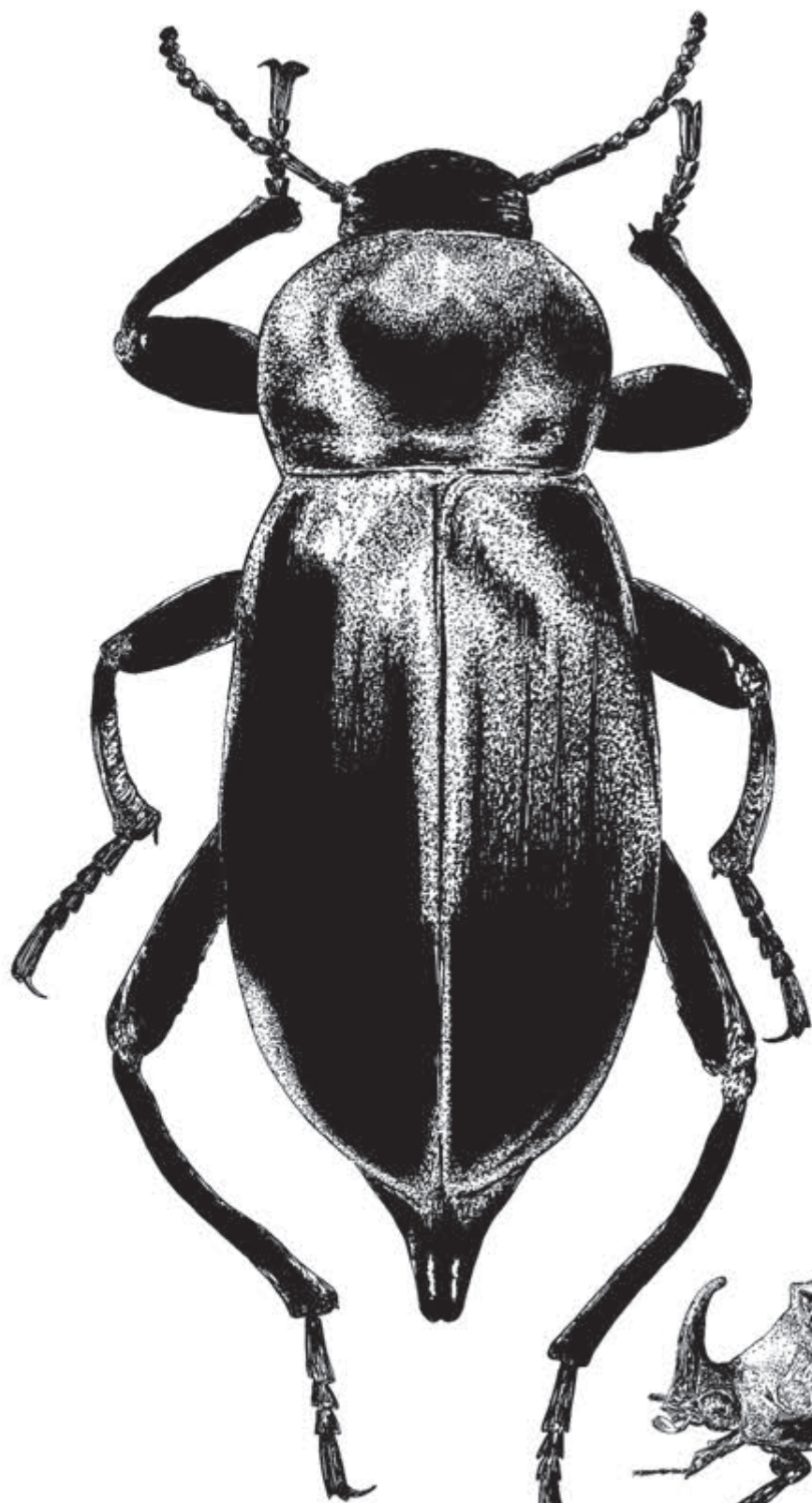
We vonden het allebei reuze-interessant om met pissebedden te spelen en te kijken hoe ze samentrokken als we ze oppakten, om vliegen te ontvoeren en ze in filmroldoosjes te stoppen en ze dan te schudden zodat ze er duizelig uitkwamen, of om slakken te plagen door hun ogen aan te raken, ook al durfden we ze niet eens te proeven als oma ze met veel venkel en alle liefde van de wereld had klaargemaakt. Oma ergerde zich daaraan, noemde het flauwekul. Een normale reactie voor iemand die was opgegroeid in de magere jaren na de oorlog; in die tijd dienden dieren voor andere dingen dan ze lief vinden.

'Ach kleintje, wees toch niet zo sisampa en zeg toch niet zulke dingen, straks lachen ze je nog uit. Deze slakken smaken naar jonge bladsla en ham, met een beetje tomatensaus smaakt het prima.'

Hoe lekker ze het ook vond om slakken te eten, uiteindelijk begreep ze dat wij ze liever niet aten.

Sisampa - Aragonees voor onnozel - en 'leeghoofd' waren haar favoriete beledigingen. Nog steeds begrijp ik niet helemaal wat beide betekenen.

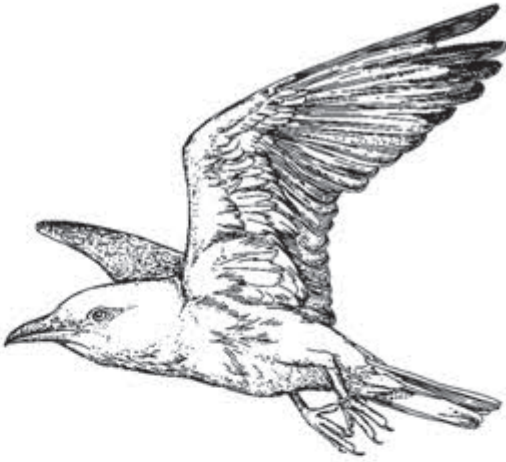

In Bajo Aragón, zoals in veel plattelandsregio's in Spanje, bestaan er voor de inwoners van bijna alle dorpen bijnamen die voortkomen uit oude verhalen die wel of niet echt gebeurd zijn, en die in het dagelijks taalgebruik veel voorkomen. Zo zijn de inwoners van

Alcañiz *semoletes* (griesmeelkorrels), omdat er in dat gebied traditioneel veel molens waren die griesmeel maalden. De mensen uit Valjunquera worden *cachapos* genoemd, naar een soort kleine bergkonijnen die daar voorkomen. Iemand uit Fórnoles heet een *mussol* (uil), een zinspeling op het grote aantal uilen dat van het gebied zijn thuis heeft gemaakt.

In mijn dorp waren er vroeger zo veel kevers dat de mensen uit Valdealgorfa bekend staan als *escarabachos* (kevers). De meest voorkomende soort kever, de zwarte, had het erg naar zijn zin in de kelders van het dorp. Meer dan eens waren er 's zomers plagen van een ander soort kever, die bekend staat als de neushoornkever en die verdwaasd in het rond vloog, aangetrokken door het licht van de straatlantaarns. En in de olijfgaarden hing de oliekever rond, een mix van kever en rups, met rode strepen en een dreigend uiterlijk, maar volkomen ongevaarlijk.

Het dorp is omringd door olijf- en amandelbomen, en elk jaar in februari, als de noordenwind de bloemen van de bomen blies, leken de straten gevuld met confetti als op een verjaardagspartijtje, door het grote aantal bloemblaadjes dat de grond bedekte en de geur van honing die de lucht overspoelde. Eind maart was de lucht gevuld met boerenzwaluwen, gierzwaluwen en huiszwaluwen. Het was normaal om tientallen nesten te vinden onder de dakranden, hoewel niet alle vogels nestelen: vrijgezelle zwaluwen slapen zwevend tussen de wolken op honderden meters boven de grond.

Het hele jaar door waren in het dorp de mussen, de distelvinken, de spreeuwen, de geelgorzen en vele andere vogels de helden van de lucht, en in de zomer was het een genot om tussen de amandelbomen het geel van de oropendola en het blauw van de scharrelaar te zien, een vogelsoort die ik vooral leuk vind omdat ze altijd met z'n tweeën zijn.

